

Algemene Beschouwingen 2021-2024 VVD fractie

Geacht college en leden van de raad, de luisteraars thuis en leden van de pers

Als eerste wil ik herhalen wat ons fractielid Michiel van Balen al tijdens de commissiebehandeling heeft gezegd. Want dat is volgens de VVD fractie waarom alles draait: DE BURGER. En wat ziet die burger in Wijdemeren:

1. Een landelijke overheid die de gemeente opzadelt met hoge kosten voor jeugdzorg en WMO;
2. Op lokaal niveau projecten die veel, soms te veel geld kosten, vaak niet onder controle lijken te zijn en waar dan weer geld bij moet;
3. Een ambtelijke organisatie die gegroeid is en wel versterkt is, maar waarvan de resultaten nog niet helemaal uit de verf komen;

Tijdens de behandeling van de kadernota heeft de raad het college de opdracht gegeven om een paar scenario's te presenteren voor de begrotingsperiode 2021 tot 2024 waaruit de raad kan kiezen. Dit is veel extra werk geweest voor de afdeling Financiën. Het resultaat mag er zijn want de raad heeft echt wat te kiezen.

Het college stelt de raad voor om uit te gaan van het evenwichtsscenario. De VVD fractie steunt het college hierin. Dat betekent wel, dat op tal van terreinen bezuinigd moet worden, als gevolg waarvan van het bestuursakkoord weinig overblijft. Alleen het dorpenbeleid en het ondernemers management blijven overeind. En dat is maar goed ook. De twee dorpscoördinatoren doen uitstekend werk, wij krijgen daar regelmatig complimenten over, en ook de ondernemersmanager voorziet in een grote behoefte, zeker in deze coronatijd. Ook daar horen wij complimenten over van de ondernemers.

Bezuinigingen

Op tal van andere terreinen is in dit scenario bezuinigd en wij kunnen ons daarin vinden. **Waar wij ons niet in kunnen vinden is de besparing van 20.000 euro op het onderhoud van begraafplaatsen, op kunst en cultuur en het heffen van leges bij evenementen georganiseerd door verenigingen en maatschappelijke organisaties vanaf 2022. Ook het assisteren bij evenementen valt daar onder.** Onze inwoners snakken ernaar om hun gewone leven weer op te pakken en evenementen te organiseren na de coronacrisis, en daar past wat ons betreft

niet bij dat de gemeente leges gaat heffen. Het spreekt voor zich dat de VVD fractie bij commerciële evenementen vóór het invoeren van leges is en het doorbelasten van de kosten voor het assisteren bij evenementen.

Ondanks alle bezuinigingen, ontkomen wij er niet aan dat de woonlastennota voor een gemiddeld huishouden met 5% + inflatie zal stijgen. Het mag duidelijk zijn dat de VVD fractie daar niet blij mee is, maar we hebben helaas geen keus. In de praktijk komt het erop neer, dat de maandelijkse lasten voor een gezin met een woning van 414.000 euro 4,33 euro zullen stijgen.

Het sociaal domein

Het sociaal domein gaat de gemeente dit jaar zo'n 2 miljoen euro meer kosten dan was begroot. Omdat de landelijke overheid niet over de brug komt met extra geld, moeten de gemeenten maar zien hoe ze de eindjes aan elkaar knopen. Dat betekent dus fors bezuinigen.

Ondanks het feit dat het sociaal domein in deze begroting is ontzien, ontkomt ze in deze begroting niet helemaal aan bezuinigingen. In totaal gaat er circa 1 miljoen euro binnen het sociaal domein omgebogen worden voor de tekorten op jeugdzorg en WMO. De helft daarvan komt uit de overschotten van het programma en de andere helft zijn bezuinigingen op bijvoorbeeld de vrijwilligersavond, het mantelzorgcompliment en de Wijdehuizen. Dat is een keus en daar staan wij achter. De VVD fractie is van mening dat het beleid in het sociaal domein er het komende jaar op gericht moet zijn om verdere verhoging van de kosten tegen te gaan. Daarom moet naar onze mening worden nagegaan, wat kan minder, wat kan anders en welke diensten kunnen geschrapt worden. **De VVD fractie roept de wethouder op om met voorstellen hiervoor te komen en verwacht met het oog op de urgentie elk kwartaal een terugkoppeling in de commissie.** Dat hoeft niet schriftelijk, dat kan ook mondeling.

En nu ik het toch heb over de commissie MSZ, de VVD fractie is er niet gelukkig mee, dat als gevolg van het nieuwe vergaderen er praktisch geen enkele commissie MSZ meer plaats vindt. Als raad kunnen we hierdoor onze controlerende taak niet of nauwelijks uitvoeren. Een RIB alleen is onvoldoende. **Wij roepen de werkgroep Het Nieuwe Vergaderen dan ook op om met voorstellen te komen om dit te veranderen.**

Afgezien van gemeentelijke maatregelen, wat doen onze partners voor hun geld. Zijn daar harde afspraken over gemaakt? **Wij roepen de wethouder dan ook op om samen met de regio te kijken hoe we ook op dit terrein besparingen kunnen realiseren.**

Het investerings- en projectenprogramma

De VVD fractie maakt zich ernstig zorgen over de kosten van het investerings- en projectenprogramma. De gemeente heeft de komende jaren een flink aantal investeringen en projecten op het programma staan. Dit legt een zware druk op zowel de financiële middelen als de personele capaciteit. Bij een ongewijzigd programma zijn de reserves rationeel wegbeheer en onderhoud gebouwen over enkele jaren uitgeput en loopt de netto schuldquote, door het aangaan van leningen om alle investeringen uit te voeren, in 2024 op tot bijna 180%. De VVD fractie vindt dat we ons hier goed bewust van moeten zijn en is daarom van mening dat een heroverweging van het investerings- en projectenprogramma uit financiële overwegingen uit oogpunt van planning noodzakelijk is.

Naast het financiële aspect, geeft de hoogte van het onderhanden werk aan, dat we teveel hooi op onze vork nemen. De ambtelijke organisatie is niet in staat om alle budgetten op een verantwoorde manier in uitvoering om te zetten, dus ook daarom vinden wij dat we ons ambitieniveau bijstellen. Dat scheelt extra uitgaven, kosten inhuur, extra fouten omdat zaken misgaan, enzovoort. De projecten tussen de Rotondes en Tussen de Rotondes-Bleekveld zijn twee schrijnende voorbeelden van hoe zaken mis kunnen gaan, zowel technisch als financieel. Dit willen wij absoluut niet meer! **Onze vraag aan het college is: wat gaat u hieraan doen?**

De VVD fractie zal hierover samen met De Lokale Partij een motie indienen.

De ambtelijke organisatie

De gemeenteraad heeft een paar jaar geleden 800.000 euro ter beschikking gesteld om de ambtelijke organisatie te versterken en zo de dienstverlening naar onze inwoners te verbeteren. Er zijn slagen gemaakt, maar de VVD fractie is van mening dat dit nog niet voldoende is, zeker op het gebied van handhaving en in het fysiek domein.

De organisatie is nu “ingeregeld” en het is een goed moment om de organisatie opnieuw tegen het licht te houden en te kijken of de toen geïmplementeerde structuur nog voldoet of dat de organisatie slanker en efficiënter kan worden ingericht. Om die reden ondersteunen wij het voorstel van de portefeuillehouder om op korte termijn een organisatieonderzoek te laten doen. Het vorige onderzoek was gericht op versterking van de ambtelijke organisatie ter voorbereiding op een herindeling. Nu dit niet meer aan de orde is, is het tijd om opnieuw naar de organisatie te kijken. Dat volgens de VVD één van de doelstellingen een verlaging van de overhead is, mag duidelijk zijn.

Handhaving

De achterstanden op het gebied van handhaving is de VVD fractie een doorn in het oog. Inwoners zien dat er illegale bouwsels worden neergezet zonder dat er niet of heel laat tegen wordt opgetreden. Het is een slecht signaal naar onze inwoners en tast het rechtvaardigheidsgevoel aan. Laten we ook niet vergeten dat de gemeente hierdoor inkomsten misloopt omdat er geen bouwaanvragen worden ingediend en dus geen leges worden geïnd. In de begroting is 25.000 euro meer geld uitgetrokken voor handhaving en dat ondersteunen wij. Maar het probleem is niet alleen met geld op te lossen. Er zal op een andere manier gewerkt moeten worden. **Wij verzoeken de portefeuillehouder hierop actie te ondernemen en haar voorstellen eventueel vertrouwelijk met de raad te bespreken.**

Het fysiek domein

Het duurt veel te lang voordat aanvragen worden afgehandeld. Dit moet veel en veel beter. Daarnaast wordt er niet of slecht gecommuniceerd waardoor inwoners niet weten waar ze aan toe zijn. Keer op keer worden wij hier als raadsleden op aangesproken. Er zijn al stappen genomen, maar we zijn er nog lang niet. **Wij vragen van het college onverminderde aandacht hiervoor.**

Door het invoeren van het Bijzonder Provinciaal Landschap in Wijdemereren is het aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen extreem opgelopen. Wij ondersteunen het college dat zij versneld bepaalde aanvragen in procedure heeft genomen. Wij zullen de portefeuillehouder eraan houden, dat dit niet ten koste zal gaan van het participatieproces.

Deze toestroom aan aanvragen kan met de huidige bezetting onmogelijk worden opgevangen. Wij vinden daarom de inhuur van externe krachten alleszins op zijn

plaats. De kosten hiervan worden immers betaald uit de extra legeskosten die de gemeente ontvangt.

Tekenbevoegdheden

De begroting voor 2021 vraagt, meer dan ooit, om een strakke controle op de geplande uitgaven. Reeds bij de behandeling van de Kadernota heeft de VVD het college gevraagd de tekenbevoegdheden binnen het ambtelijk apparaat tegen het licht te houden. In elke organisatie is het gebruikelijk dat hoger management moet bijtekenen voor opdrachten naar derden. Tot dusverre heeft de VVD hier nog geen bevredigend antwoord op gekregen, terwijl incidenten als ‘tussen de rotondes’ er wel degelijk op duiden dat op een te laag niveau in de organisatie voor te grote bedragen en verplichtingen getekend kan worden.

Wij stellen voor de Rekenkamer te verzoeken hiernaar onderzoek te doen. Wij horen graag of de andere fracties ons hierin steunen.

Wat verwachten de VVD fractie en de burgers en bedrijven van Wijdemeren verder van het college in 2021:

- Een verbeterde communicatie met en dienstverlening aan onze burgers binnen alle domeinen;
- Voortzetting van de dit jaar in gang gezette ondersteuning van bedrijven in alle sectoren door onze ondernemersmanager;
- Een sterke focus op kostenbeheersing en kostenbesparing (voorbeeld: wat zijn nut en noodzaak voor Wijdemeren om lid te blijven van de MRA?) Over de MRA zal de VVD nog een motie aanleveren;
- Een verdere ontwikkeling van de ambtelijke organisatie waar het belang van onze burgers voorop staat.

Voorzitter, de VVD fractie wil haar bijdrage op een positieve manier afsluiten met een opsomming van wat wèl goed gaat, want het is niet alleen maar kommer en kwel:

De dienstverlening aan inwoners en ondernemers via de twee dorpscoördinatoren en de ondernemersmanager, het dorpenbeleid, de zorg voor kwetsbaren en de vooruitgang bij de ambtelijke organisatie.

Daarnaast blijven we woningbouw stimuleren, gaan we door met het gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen, voeren we de omgevingswet in en

proberen we, gelet op de coronacrisis, de toeristische sector zoveel mogelijk te ontzien door de forensenbelasting en toeristenbelasting op de inflatiecorrectie na niet te verhogen en geen precariobelasting in te voeren.

Voorzitter, dit was de bijdrage van de VVD fractie. Wij danken de ambtelijke organisatie voor haar inzet in deze moeilijke tijd en wij wensen het college veel wijsheid in het komende jaar.